

Naar goede woon- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten in Dronten

De 10 beloftes | Arbeidsmigranten:

- 1** worden gehoord, hun stem is geborgd;
- 2** weten waar ze terecht kunnen met vragen;
- 3** wonen veilig en goed, beter dan het SNF-keurmerk;
- 4** hebben een vaste geregistreerde woonplek;
- 5** houden hun woonplek, ook na afloop van een contract;
- 6** verdienen privacy, net als iedereen;
- 7** werken onder goede arbeidsomstandigheden;
- 8** voelen zich volwaardige deelnemer aan onze samenleving;
- 9** zijn verzekerd;
- 10** kunnen in quarantaine, bij ziektes als COVID-19.

Hier zorgen we samen voor en we onderschrijven de afspraken hierover.

Afspraken

Naar goede woon- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten in Dronten

Binnen de gemeente Dronten woont en werkt een groot aantal arbeidsmigranten.

Om diverse redenen staat de positie van arbeidsmigranten onder druk. De verbetering van de woon- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten is een belangrijk thema in Dronten.

Dat is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een groot aantal partijen zijn betrokken. Wij zijn het gesprek aangegaan met provincie, rijk, huisvesters, uitzendbureaus, enkele grote werkgevers en ketenpartners om gezamenlijk te komen tot verbetering van de woon- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten in de gemeente Dronten.

In dit manifest leggen we de afspraken vast die een bijdrage leveren aan de verbetering van woon- en leefomstandigheden in Dronten. Door ondertekening wordt bevestigd dat de partij een partner is in onze gezamenlijke aanpak. Met deze partners blijven we in gesprek over ontwikkelingen op het gebied van huisvesting van arbeidsmigranten, zoals de ontwikkeling van nieuwe locaties en afwegingen in ons beleid.

De afspraken

Afpraak 1 (algemeen)

We behandelen tijdelijke arbeidsmigranten als gelijkwaardige en volwaardige deelnemers van de Drontense samenleving.

Afpraak 2 (de adviezen van het Aanjaagteam o.l.v. de heer Roemer)

Alle partijen handelen in lijn met de adviezen van de commissie Roemer om de woon- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten in Dronten te verbeteren (zie bijlage 1).

We onderschrijven de aanbevelingen en ondernemen waar mogelijk en binnen onze competentie en bevoegdheden actie op de door de commissie Roemer naar voren gebrachte aanbevelingen:

- beheersing van de uitzendsector;
- zicht op arbeidsmigratie;
- meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten;
- gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten;
- betere toezicht en handhaving.

Afpraak 3 (de registratie op orde)

3.1 De werkgever neemt zijn verantwoordelijkheid dat arbeidsmigranten zich houden aan de verplichting tot registratie in de basisregistratie personen en helpt hen bij:

- 1 het inschrijven in RNI bij een verwachte verblijfsduur van korter dan 4 maanden;
- 2 het inschrijven in BRP van de gemeente Dronten bij een verwachte verblijfsduur van 4 maanden of langer;
- 3 het inschrijven in de BRP van de gemeente na 4 maanden verblijf en registratie in de RNI;
- 4 het doorgeven van een verhuizing aan de (nieuwe) woongemeente in Nederland;
- 5 het doorgeven aan de gemeente Dronten van een verblijf in het buitenland van 8 maanden of langer;
- 6 het doorgeven aan de RNI of de gemeente Dronten van wijzigingen in de persoonsgegevens (bijvoorbeeld huwelijk, echtscheiding, naamswijziging, geboorte of overlijden).

NB: bij twijfel over de verblijfsduur verdient inschrijving in de BRP van de gemeente Dronten de voorkeur.

3.2 Vanuit de gemeente en partijen zijn contactpersonen bekend om de gegevensuitwisseling goed te laten verlopen. Bij wisseling van contactpersonen wordt dit tijdig kenbaar gemaakt.

3.3 Periodiek, minimaal 1x per jaar en meer als daar behoefte toe is, worden afspraken gepland tussen huisvesters/uitzendbureaus en de gemeente over het actueel houden van de BRP.

- Op verzoek van de huisvester/uitzendorganisatie start de gemeente bij gerede twijfel over de juistheid van een adres- of persoonsgegeven, een onderzoek naar de juistheid van dit gegeven met als doel de BRP te actualiseren of corrigeren.
- Op verzoek van de gemeente stuurt de huisvester een nachtregister naar de gemeente

3.4 De gemeente zal arbeidsmigranten, huisvesters en uitzendbureaus actief ondersteunen bij, en informeren over het uitvoeren van de wettelijke verplichting tot registratie in de basisregistratie personen.

Afpraak 4 (voldoende aanbod voor huisvesting van arbeidsmigranten)

- 4.1 Onderling worden afspraken gemaakt om buiten piekmomenten arbeidsmigranten gespreid te huisvesten, waardoor mogelijkheden ontstaan om 1 arbeidsmigrant per kamer te huisvesten.
- 4.2 Uitgangspunt is dat arbeidsmigranten een zelfstandig huurcontract krijgen met een opzegtermijn voor de verhuurder van minimaal één maand.
- 4.3 Er vindt regulier overleg plaats tussen gemeente en huisvesters/uitzendbureaus waarin de ontwikkeling van mogelijke locaties voor arbeidsmigranten besproken wordt.
- 4.4 De gemeente heeft een faciliterende rol bij de realisatie van nieuwe locaties voor arbeidsmigranten.
- 4.5 De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om huisvesting van arbeidsmigranten op bedrijfsterreinen te verruimen en koppelt de resultaten terug.
- 4.6 De gemeente gaat met de regio en de provincie in overleg om vraag en aanbod van nieuwe locaties van huisvesting voor arbeidsmigranten af te stemmen.

Afpraak 5 (de kwaliteit van de huisvesting op orde)

- 5.1 Huisvesters in de gemeente Dronten gaan voor kwaliteit bij de huisvesting van arbeidsmigranten.
- 5.2 Uitgangspunt bij de huisvesting van arbeidsmigranten is 1 persoon per slaapkamer met een minimaal oppervlakte van 5,5 m² en de woonvoorziening heeft minimaal 15 m² leefoppervlakte per persoon, inclusief genoemde 5,5 m².
- 5.3 Indien dit vanuit de arbeidsmigranten gewenst is, is het ook mogelijk 2 personen per slaapkamer te huisvesten. Per persoon gelden de normen die opgenomen zijn in 5.2.
- 5.4 Bij alle nieuw te realiseren woonvoorzieningen zijn de uitgangspunten onder 5.2 en 5.3 verplicht.
- 5.5 De gemeente zal de uitgangspunten genoemd onder 5.2 en 5.3 en eventuele andere aanpassingen van het keurmerk (SNF) verwerken in het Afwijkingenbeleid voor de beoordeling van nieuwe initiatieven.

Afpraak 6 (voorkomen van COVID-19 besmettingen, ziekte)

- 6.1 Onderling wordt informatie uitgewisseld over locaties die ingezet kunnen worden in verband met plaatsing in quarantaine.
- 6.2 De coronaveiligheidsvoorschriften worden tijdens werk en het vervoer in acht genomen.
- 6.3 Huisvesters en uitzendbureaus zijn verantwoordelijk voor de maatregelen om de verspreiding van COVID-19 te voorkomen en informeren hun huurders en werknemers hierover en treffen maatregelen om besmettingen te voorkomen; de richtlijnen van het RIVM, Rijksoverheid en gemeente zijn daarbij leidend.
- 6.4 Huisvesters en uitzendbureaus zijn voorbereid op de situatie dat huurders/werknemers besmet kunnen zijn met bijvoorbeeld COVID-19 en treffen in dat geval alle maatregelen die van hen mogen worden verwacht om verdere besmettingen te voorkomen. Arbeidsmigranten zijn ook zelf verantwoordelijk en kunnen door huisvesters en uitzendbureaus ook worden aangesproken om besmetting te voorkomen.

Afpraak 7 (goede gezondheidszorg)

- 7.1 Het uitzendbureau/werkgever zal ervoor zorgen dat arbeidsmigranten te allen tijde in het bezit zijn van het pasje en de polis van hun zorgverzekering, indien deze door het uitzendbureau/werkgever wordt geregeld.
- 7.2 Bij registratie in de BRP is de zorgverzekering in Nederland verplicht. De werkgever heeft hierover een informatieplicht naar de werknemer.
- 7.3 De gemeente zal arbeidsmigranten actief informeren over gezondheidszorg en zorgverzekering (zie informatievoorziening).

Afpraak 8 (voldoende toezicht en handhaving)

- 8.1 Partijen zorgen ervoor dat alle gegevens (adressen, gegevens omtrent inschrijving BRP, keurmerk) compleet zijn, zodat de gemeente periodiek kan controleren.
- 8.2 De gemeente voert controles zoveel mogelijk integraal uit. De gemeente en brandweer maken afspraken om controles gezamenlijk uit te voeren. Tijdens de controles wordt ook gekeken naar de criteria voor de SNF certificaten. Daarin hebben de gemeente en de brandweer een signalerende rol.
- 8.3 Naar aanleiding van een eerste controle wordt aan de hand van de constatering en eventuele klachten door de gemeente een afweging gemaakt met welke frequentie vervolg controles plaatsvinden.
- 8.4 Bij signalen of indien daar aanleiding toe is, betreft de gemeente de ketenpartners bij de controles.

Afpraak 9 (informatievoorziening)

- 9.1 De gemeente zal periodiek een bezoek brengen aan de locaties waar arbeidsmigranten gehuisvest zijn om met arbeidsmigranten in gesprek te gaan met als doel: informatie ophalen en informatie verstrekken over de genoemde thema's.
- 9.2 Partijen wijzen contactpersonen aan. Regulier voeren partijen met elkaar overleg over de hier genoemde thema's en afspraken.

Bijlage 1: Aanbevelingen commissie Roemer

In twee rapporten van het Aanjaagteam (11 juni 2020 en 30 oktober 2020) onder leiding van Emile Roemer zijn aanbevelingen gedaan om de positie van arbeidsmigranten te versterken. Bij het maken van de afspraken zijn de aanbevelingen van het Aanjaagteam onder leiding van Emile Roemer gevolgd.

Uitgangspunt in de aanbevelingen is dat arbeidsmigranten gelijkwaardige en volwaardige deelnemers van de samenleving zijn.

Over de volgende onderdelen worden aanbevelingen gedaan:

Betere beheersing van de uitzendsector (rijk):

- Om malafide uitzendbureaus van de markt te halen is betere regulering nodig.
- Loskoppelen van het huur- en arbeidscontract van de arbeidsmigrant (wonen op het bedrijf/erf alleen onder strikte voorwaarden)

Zicht krijgen op arbeidsmigratie (rijk, uitvoeringstaak gemeentes):

- Verbetering gegevensuitwisseling waardoor registratie verbetert.

Meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten (rijk, provincie, gemeentes):

- Gemeenten moeten worden gestimuleerd om meer huisvesting voor arbeidsmigranten te realiseren;
- De Rijksoverheid moet gemeenten en provincies gaan helpen om effectief te kunnen sturen op huisvestingsvraagstukken en om beter op te kunnen treden tegen misstanden.

De kwaliteit van de huisvesting moet worden verbeterd (rijk, uitvoering gemeentes):

- De eisen van de bestaande keurmerken moeten worden aangescherpt. Het uitgangspunt is 1 persoon per slaapkamer met een minimaal oppervlakte van 5,5 m² en de woonvoorziening heeft minimaal 15 m² leefoppervlakte per persoon, inclusief genoemde 5,5 m².
- Aanscherping en samenvoeging van de verschillende keurmerken en gemeentes handvaten geven om op de keurmerken te handhaven.

Gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten (rijk):

- Wettelijk dient geregeld te worden dat arbeidsmigranten ook na afloop van hun arbeidscontract gebruik kunnen blijven maken van medische zorg.

Betere toezicht en handhaving (rijk, ketenpartners, gemeentes):

- Een betere samenwerking tussen inspectiediensten onderling is gewenst. Een goede wettelijke basis voor gegevensuitwisseling is hiervoor noodzakelijk.

Bijlage 2: Totstandkoming manifest

In de maanden oktober 2020 - februari 2021 zijn met diverse partijen die betrokken zijn bij de woon- en leefomstandigheden gesprekken gevoerd. Met de volgende partijen is gesproken:

- 3 grote werkgevers;
- GGD;
- Huisvesters;
- HAGRO (huisartsen);
- ISZW (arbeidsinspectie);
- LSI (Landelijke Stuurgroep Interventieteams);
- RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum);
- FNV;
- Brandweer;
- Provincie Flevoland;
- Rijksvastgoedbedrijf (RVB) in verband met pilot programma.

In de gesprekken zijn de volgende thema's aan de orde gekomen:

- 1 Registratie
- 2 Huisvesting (kwaliteit en aanbod)
- 3 Voorkomen COVID-19 besmettingen
- 4 Gezondheidszorg
- 5 Toezicht en handhaving
- 6 Informatievoorziening